

เขาคือพลเมืองดี

“ทำไมมันมาหมดเอาตอนนี้ไว้ย”

เขาปั่นพืมพ์ำตามลำพังขณะจูงมอเตอร์ไซค์คู่ยากที่ได้มาเมื่อห้าปีก่อน จะว่าไปแล้วมันเป็นกำลังในการทำมาหากินให้เขาอย่างซื่อสัตย์เสมอมา แต่วันนี้ดูอะไร ๆ มันไม่เข้าข้างเอาเสียเลย ไหนจะต้องรีบไปเข้างานให้ทันเวลา กับการเป็นพนักงานเล็ก ๆ ประจำบริษัทสินเชื่อกที่มีอยู่มากมายในขณะนี้ สี่ชีวิตในเมืองหลวงกับรายได้จากเงินเดือนของเขาทางเดียวสองหมื่นกว่าบาท แต่ว่าพอดักโน่นส่งนี้ไปไอ้ที่เหลือจริง ๆ ก็รับไม่เต็มสองหมื่นทุกครั้งไป ส่วนภรรยารับหน้าที่แม่บ้านเต็มตัว จึงไม่มีรายได้

ภารกิจหลักประจำวันของเธอก็คือคอยดูแลเรื่องเสื้อผ้า อาหาร เตรียมการให้ลูกสาวคนโตวัยหกขวบไปเรียนหนังสือในแต่ละวัน พอส่งลูกสาวขึ้นรถโรงเรียนแล้ว เธอต้องกตัญญูใช้เวลาอยู่กับลูกสาวคนเล็กวัยสองขวบทั้งวัน เป็นอันว่าทุกชีวิตในบ้านต้องฝากผีฝากไข้ไว้ที่เงินเดือนที่เหลือของเขาเท่านั้น พุดถึงรายจ่ายแล้ว ให้รู้สึกละหี่ยใจเหลือคณา ไหนจะค่าเช่าแฟลต จั๊บจ่ายใช้สอยกินอยู่แต่ละวันอีกอีกจิปาถะ พาครอบครัวให้อยู่รอดผ่านไปแต่ละเดือนแต่ละปี

คิดแล้วมันหนักหนาสาหัส นับตั้งแต่ตัดสินใจมาสร้างฝันไว้ในเมืองศิวิไลซ์แห่งนี้และที่ร้อน ๆ เวลานี้ทำให้ต้องขบคิดจนกะโหลกหัวแทบปริมาหลายวันแล้วว่า จะเอายังไงดี ก็อาทิตยที่แล้ว ลูกสาวคนโตบอกว่าโรงเรียนทวงค่าเทอมมาอีกแล้วแฮ้อ...มันมีดื้อคิดอะไรไม่ออกจริง ๆ และเหมือนเคราะห์ซ้ำกรรมชดอีกกระลอกคืนที่ผ่านมา เขากับภรรยาต้องอดตาหลับขับตานอน ผลัดกันหาอยู่โยงเฝ้าใช้ลูกสาวคนเล็กจนกระทั่งค่อนข้างแล้วนี่ก่อนออกจากที่พักมาทำงาน เขาจำต้องควักแบงก์ห้าร้อยที่เหลืออยู่ให้ภรรยาไปเป็นค่าใช้จ่ายพาลูกไปหาหมอ ลูบลำกระเป๋าตัวเอง ขณะนี้เหลือเพียงแบงก์ร้อยไปสุดท้ายติดตัวเท่านั้น

นี่อีกอาทิตย์กว่า ๆ ก่อนวันสิ้นเดือน คงต้องเอ่ยปากขอหยิบยืมเพื่อนร่วมงานคนใดคนหนึ่งเช่นเคยตอนนี้ในหัวมันเหมือนกับมีก้อนอะไรที่อ ๆ มาอุดตันไปหมดหนอยแน่ ดุชิ ออกจากบ้านมาไม่ทันไร น้ำมันรถดันมาหมดเอาเสียอีก ทำไมไ้ชะตากรรมบรมห่วยมันมาเกิดกับเราพร้อม ๆ กันอย่างนี้

เขาเซ็นเจ้าเพื่อนยากมาตามทางที่ค่อนข้างเปลี่ยวและอ้างว้าง ทางเดินนี้แม้จะเชื่อมต่อไปสู่ถนนใหญ่ แต่มันก็อยู่ในแถบชานเมือง มีผู้คนสัญจรไปมาไม่มากนัก นอกจากคนที่คุ้นเคยและพอจะรู้ว่ามันเป็นทางลัดสู่ทางสายหลัก เขานึกในใจว่า ถึงจะบนพีรพีไรราพันไปมันก็คงจะไม่มีอะไรดีขึ้น ก้มหน้าก้มตาพาไอ้สองล้อคู่ใจซึ่งตอนนี้มันต้องพึ่งพาเขาเสียแล้วไปเรื่อย ๆ ราวสิบนาที่เห็นจะได้นี้ก็มาไกลพอควร เออละสี ขามันชักจะก้าวไม่ออก รู้สึกเหมือนกับมีลูกตุ้มถ่วงขานักโทษมาตริงไว้ยังงัยยังงั้น มีหน้าซ้ำความสดชื่นฉิวกายหลังจากอาบน้ำมาเข้านี้ กลับชุ่มชื้นอับชื้นด้วยเหงื่อเจ้ากรรมดันทะลักออกท่วมขนจนน่ากลัว เห็นทีจะต้องพักสักประเดี๋ยวจนต้นทุ้งต่อไปอาจจะเกิดเรื่องเศร้าในชีวิตได้

คิดแล้วจึงตั้งรถและยื่นนั่งกวาดตามองรอบตัว ยังพบความเปลี่ยวเหงาวังเวงทั่วบริเวณ พงหญ้าารกชฎเต็มสองข้างทาง ดูแล้วไม่น่าเชื่อว่าภาพบรรยากาศเช่นนี้ยังหลงเหลืออยู่ในสังคมเมืองหลวง สูดลมหายใจเฮือกใหญ่เรียกความมั่นใจให้ตัวเอง แต่เอ๊ะ! รู้สึกว่าจุมูกได้กลิ่นอะไรบางอย่าง มันเหม็นอย่างร้ายกาจ น่าจะเป็นกลิ่นเน่าของซากสัตว์เป็นแน่ คงจะมีคนเอามาทิ้งไว้เพราะบริเวณนี้อยู่ไกลจากชุมชน อีกทั้งดูเป็นเรื่องปกติตามนิสัยของผู้คนในสังคมนี้ บางคนพยายามจะไม่สนใจ

เพราะลำพังเรื่องของตัวเองเวลานี้ยังคิดไม่ตกเลย ตั้งใจเซ็นรถออก

พลันสายตาสะดุดกับพงหญ้าด้านซ้ายมือที่มันดูลู่เป็นทางเหมือนมีร่องรอยการเหยียบย่ำอย่างหนัก คล้ายกับมีอะไรมาดลใจ กอปรกับเจ้าความซี้ซงสัยอยากรู้มันโพล่งขึ้นมาในตัวอย่างกะทันหัน โดยไม่รีรอ เขาก้าวท่อม ๆ เข้าไปตามทางอย่างใครรู้เจ็ความหวาดปนระวังพื้นที่ชื้นแฉะระกะระกะด้วยเศษขยะและพงหนามทำให้เขาต้องระมัดระวังมากขึ้น ลึกเข้าไปเกือบสิบห้าเมตร ยังรกเรื้อด้วยพงหญ้าและแอ่งน้ำขังอยู่ทั่ว เขาหยุดและคิดว้าขึ้นเข้าไปต่อหน้าจะเสียเวลาเปล่า ตัดสินใจหันหลังตั้งใจถอยกลับ จะด้วยความบังเอิญหรืออะไรก็ยากจะคาดเดา พงหญ้าเียงข้างหน้าราวสามเมตร สายตาเหลือบเห็นอะไรบางอย่างโผล่ออกมา เขาขยี้ตาและเพ่งมองอย่างตั้งใจอีกครั้ง

ใช่! มันเป็นเท้าคนแน่นอน คำถามเกิดขึ้นกับตัวเองทันที ที่เปลี่ยวอย่างนี้จะมีคนมาทำอะไร และสภาพที่เห็นตอนนี้ เจ้าของเท้าคนนี้ทำไมจึงมานอนที่นี่ แล้วไ้กลิ่นเหม็นก่อนหน้านี้ละ มันน่าจะ...คิดมาถึงตรงนี้ต่อมชุมชนเขาลุกเกรียว คนตาย...ศพ ใช่แน่แล้ว มารู้ตัวอีกทีเขาก็พาตัวมาเย็นหอบแฮ่ก ๆ อยู่ข้างทางแล้ว ไม่สามารถบอกได้ว่าสถิติเวลาที่เผลอแผล้วออกมานั้นดีหรือไม่ ตั้งสติได้พักใหญ่ เลยนึกขึ้นได้ถึงตอนเป็นนักเรียน ครูเคยพว้าสอนว่า หากพบคนตายให้รีบไปแจ้งความเพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี แต่เพื่อความแน่ใจว่าสิ่งที่เห็นมาไม่กีน่าที่นั่นเป็นศพ และไม่ใช่นคนเมาหรืออย่างอื่น เพราะถ้าผิดเพี้ยนไป ดีไม่ดีก็จะกลายเป็นคนโกหก คงจะแย่นนอน

เขาปรากฏตัวยังที่เก่าอีกรอบ คราวนี้ดูเหมือนความกล้ามันวิ่งเข้ามาสิงในตัวอย่างมั่นคง เขารื้อพงหญ้าอย่างผู้เชี่ยวชาญ ภาพที่เห็นนั้นเป็นร่างของชายมีอายุท่าทางภูมิฐาน สวมใส่มีรอยยับย่นเหมือนถูกกลากถูไถกับพื้นมาไกล เขาเบือนหน้าหลบตาขมใจพักใหญ่ ตอนที่จ้องดวงตาเหลือกถลนของศพ คิดในใจว่า ก่อนตายเขาน่าจะทรมานและคงไม่พร้อมจะจากโลกนี้ไปเป็นแน่

ดูสภาพแล้วเขาคงตายมาหลายวันแล้ว จึงส่งกลิ่นประท้วงและขอความเป็นธรรมคละคลุ้ง แต่ที่น่าแปลกใจอาชญากรรมครั้งนี้มันน่าจะมีความซับซ้อนพอควร เขาสังเกตจากสิ่งที่ติดตัวผู้ตายยังมีอยู่หลายอย่าง ทั้งนาฬิกาเรือนหรู สร้อยคอทองคำเส้นใหญ่ และสร้อยข้อมือล้วนมีราคาทั้งนั้น ก่อนที่เขาจะไปแจ้งความในฐานะพลเมืองดี สายตาเขามองร่างอันไร้วิญญาณนั้นอย่างปลง ๆ และมีความหมาย

“คุณไปพบผู้ตายได้อย่างไร”

สารวัตรสอบสวนซักถามเขาตามหน้าที่ ทันทีที่ไปแจ้งความและพาเจ้าหน้าที่ชั้นสูตรศพไปยังที่เกิดเหตุ

“ผมไปทำงานตอนเช้า ซี่รถผ่านไปทางนั้น บังเอิญน้ำมันรถหมด ผมเลย...” เขาให้รายละเอียดอย่างตรงไปตรงมาตามสำนึกความเป็นพลเมืองดีที่กำกับทวมั่น

เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบถามและบันทึกเรื่องที่เขาล่าไปอย่างละเอียด ก่อนจะออกจากโรงพักมา สารวัตรสอบสวนเจ้าของคดีขอเบอร์โทรศัพท์เขาไว้ และบอกว่าหากต้องการสอบถามอะไรเพิ่มเติมก็จะแจ้งให้ทราบ เขายืนยันว่าจะให้ความร่วมมือ ตกลงวันนั้นเขาเข้าที่ทำงานเสียดายโด่ง แต่พอเจ้านายและเพื่อนร่วมงานรู้เรื่อง

เขาจึงกลายเป็นพระเอกไป และลี้ก ๆ มันทำให้เขาแอบยิ้มอยู่ในใจอย่างเยือกเย็น

เช้าวันต่อมา ทันทีที่เหยียบย่างเข้าไปในสำนักงาน เขาเกือบจะหันหลังกลับไปตั้งหลักที่ประตูเข้าบริษัทใหม่เพื่อดูให้แน่ใจว่าตนเองมาทำงานผิดที่หรือไม่ ก็จะไม่ให้คิดอย่างนั้นได้อย่างไร ในเมื่อพลังที่ไหลหน้าเข้าประตูไปสายตาทุกคู่ในนั้นพุ่งตรงมาที่เขาเป็นจุดเดียว เขาทำอะไรไม่ถูก ได้แต่ยืนนิ่งราวหุ่นปั้นชั่วคราว

“ว้าว พี่เรา เดียวนี้ซักจะดังกันใหญ่ซะแล้ว” เสียงเพื่อนร่วมงานรุ่นน้องคนหนึ่งเอ่ยทักก่อนใคร

ตอนนั้นเขายังงุนงงในสถานการณ์อยู่จึงยังไม่โต้ตอบอะไรออกไป รีตรงไปยังโต๊ะทำงานประจำ ก็มองวงกระเป๋าช่างโต๊ะทำงานประจำ ชั่วเสี้ยววินาทีพอเงยหน้าขึ้นมาเท่านั้นเขาแทบผงะหงายหลังด้วยความตกใจอีกครั้ง คราวนี้รอบตัวเขามีเพื่อนร่วมงานหลายคนมารุมล้อมพร้อมสายตาเต็มไปด้วยคำถาม ที่จริงเรื่องนี้คนในสำนักงานส่วนใหญ่ก็พอจะรู้กันบ้างแล้ว แต่ที่มันกระพือขึ้นมาอีกก็เพราะมันกลายเป็นข่าวใหญ่พาดหัวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ทุกฉบับนั่นเอง

ภาพข่าวผู้ตายเป็นนักธุรกิจใหญ่ชื่อดังระดับชาติ จึงกลายเป็นเรื่องใหญ่ที่คนสนใจกันทั่ว เขาเล่าเรื่องอย่างที่เคยบอกพรรคพวกไปเมื่อก่อน และก่อนจะแยกย้ายกันไปทำงาน เขายังบอกกับเพื่อนร่วมงานด้วยอาการคล้ายคนปลงตกไปว่า ยังไม่รู้เหมือนกันว่า การเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องนี้จะส่งผลดีหรือผลเสียกับตนเองกันแน่ เหมือนมีอะไรบางอย่างมากระชับแผ่ว ๆ ช่างหูเขาว่า แต่ต่อไปชีวิตเขาจะพบแต่ความยุ่งยากแน่นอน ทั้ง ๆ ที่บรรยากาศในห้องเริ่มเย็นจ๋ำด้วยละอองไอเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ แต่เขากลับควักผ้าเช็ดหน้ามาซับเหงื่อที่ผุดพร้งทั่วใบหน้า

เหตุการณ์ผ่านไปสองอาทิตย์ เขาเกือบจะลืมเรื่องราวทุกอย่างเสียสิ้น หลังจากวันนั้นดูเหมือนว่าชีวิตเขาจะเริ่มเข้าที่เข้าทาง อะไรที่มันเคยติด ๆ ขัด ๆ มันกลับไหลลื่น ไร้ขวากหนามขวางกั้นให้เหนื่อยใจเหมือนก่อนเก่า คนร่วมชายคาต่างใช้ชีวิตอย่างปกติ จนกระทั่งตอนใกล้เที่ยงวันหนึ่ง ขณะที่เขากำลังง่วนอยู่กับเอกสารงานประจำอยู่นั้น โทรศัพท์ข้างกายก็ส่งเสียงอ้ออสร้อยขึ้นมาอย่างเลื่อนลอย เหลือบดูเลขหมายที่โทรศัพท์มาแล้วไม่ค่อยชินตาสักเท่าไร แต่พอรับสาย จึงเข้าใจและรู้ว่าผู้ที่ติดต่อมาไม่ใช่ใครที่ไหน สารวัตรสอบสวนร่างท้วมนั่นเอง เขาจำเป็นต้องไปโรงพักอีกครั้งเพราะตำรวจต้องการพบทันทีที่ก้าวเข้าไปในห้องทำงานสารวัตรสอบสวน และนั่นยังไม่ทันหายเหนื่อยดี

“ผมมีเรื่องจะแจ้งให้คุณรู้ ก็เรื่องศพชายที่คุณพบนั้นแหละ” สารวัตรร่างท้วมเอ่ยขึ้นก่อน

“รีครับ? มีอะไรที่เกี่ยวข้องกับผม หรือจะให้ผมทำยังไงอีกครับ” เขาซักอย่างหวาดกังวล

“เอาเป็นว่าเรื่องนี้ตอนนี้มันเป็นคดีไปแล้ว แต่เรื่องที่คุณน่าจะรู้มันก็...” สารวัตรสอบสวนเว้นช่วงและเอนตัวพิงพนักเก้าอี้อย่างผ่อนคลาย “คือชายคนที่เป็นศพนั้น คุณก็รู้แล้วใช่ไหมว่า เขาเป็นถึงเจ้าของธุรกิจสินค้านำเข้ารายใหญ่เลยนะ เขาถูกฆาตกรรมและเรากำลังสืบคดีนี้อยู่ ส่วนที่น่าจะเกี่ยวกับคุณมันก็มีอยู่ว่า ตอนเขาหายตัวไปนั้น ทางญาติได้ตั้งรางวัลให้คนที่แจ้งเบาะแสว่า หากพบไม่ว่าจะอยู่ในสภาพไหน คนแจ้งก็จะได้เงินรางวัลตั้งสามแสนเชียวคุณ”

เขาแทบไม่เชื่อหูของตัวเอง นี่อะไรกัน ฆาตกรรมมันเล่นตลกกับเขาแบบไม่ทันตั้งตัวกันเลย หลังจากสารวัตรสอบสวนเล่ารายละเอียดเพิ่มเติม และเขาก็ได้แต่

นั่งฟังอย่างตั้งใจโดยไม่ปริปาก แต่ในใจมันว่าวุ่นสับสนอย่างบอกไม่ถูกว่าความรู้สึกของตัวเองเวลานั้นมันควรตื่นเต้นหรือสลดหดหู่มากันแน่

เขายังจำคำพูดและอากัปกริยาของสารวัตรสอบสวนก่อนยกก้าวออกจากห้องพัก ที่ยิ้มและลำทับกับเขาว่า “การเป็นพลเมืองดีของคุณนี่มันช่างโชคดีเห็น ๆ และนี่คุณอาจจะมีโชคสองชั้นอีก ไม่แนะ สำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจมอบโล่ให้อีกก็ได้ ผมยินดีด้วยครับ”

เพื่อนร่วมงานคนสุดท้ายออกจากบริษัทไปแล้ว แต่เขายังนั่งจิบแจออยู่ใต้ทำงานมีอาการเหมือนคนเหม่อลอย เรื่องที่เขาไปรับรู้จากโรงพักมาคราวนี้ยังไม่ได้แยมพรายให้ใครรู้แม้แต่หน่อย และเหตุการณ์ทุกอย่างตั้งแต่แรกที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขามาจนถึงเวลานี้มันกลายเป็นปมเงื่อนซึ่งสร้างความสับสนให้กับชีวิตอย่างดินไม่หลุด

แวบหนึ่งในหัวงงสำนึกมันบอกเขาว่า ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ เขาไม่อยากจะเรื่องราวเหล่านี้มาแผ้วพานชีวิตเขาเลย เขาไม่อยากจะพลเมืองดีอะไรทั้งสิ้น อยากตะโกนงู่ก้องออกมาดัง ๆ หวังว่าหากแผดเสียงเต็มที่แล้วมันอาจจะทำให้ลืมเรื่องนี้ได้ ใจหนึ่งอยากให้มันเป็นเพียงความฝัน แต่อนิจจา เขาไม่อาจปฏิเสธโลกแห่งความเป็นจริงได้

ในความสับสนมึนตึ๋นราวตกอยู่ท่ามกลางความมืดอันเงี้ยวร้างเพียงลำพัง เขาฟุบหน้าหลับตาอย่างเหนื่อยล้า ภาพที่ผุดพรายขึ้นมาในหัวงงสำนึก พร้อมก้อนสะอึกพุ่งมาจากตรงคอหอยจนตีบตัน เป็นภาพของชายคนหนึ่งล้วงมือไปในกระเป๋ากางเกงศพ และหยิบธนบัตรออกมาปึกหนึ่ง •